

Dr Ted Hildebrandt, ST Historia, lit. i teologia, Wykład 4

© 2020 , Dr Ted Hildebrandt

Mówi dr Ted Hildebrandt prowadzący wykład nr 4 z historii, literatury i teologii Starego Testamentu na temat tłumaczenia i otwierającą część 1 rozdziału Księgi Rodzaju.

Przygotowanie do quizu [0:0–5:57]

Przypomnijmy sobie, co robimy w ramach czwartkowego quizu. W czwartek mamy quiz, w każdy czwartek, quiz, quiz, quiz. W tym tygodniu pracujemy nad Księgami Rodzaju od 26 do 50. Czy uczymy się wszystkiego, czy tylko czego? — wymienionych historii [teraz w pytaniach Quizlet]. Historie wymienione w programie nauczania to te, na których koncentrujemy się pod względem treści. W „Cosmic Maps” jest artykuł niejakiego Sailhammera . Czy możesz nie tylko posłuchać tego artykułu, ale także go przeczytać? Można tego słuchać, można to czytać. Artykuł jest w Internecie. *Ojciec nasz Abrahamie*, książka doktora Wilsona, jest tam wymienionych kilka stron. W programie nauczania wymieniono także kilka pytań. Nie musisz zadawać tych pytań. Pytania te mają jedynie na celu pokierowanie Twoim myśleniem. Są to pytania refleksyjne, które pomogą Ci skoncentrować się na tym, o czym jest rozdział. Zatem pytania są wyłącznie na twoją korzyść. Nie musisz ich wymieniać, odpowiadać na nie ani nic w tym stylu. Jest kilka wersetów pamięciowych. Zawsze będzie kilka wersetów do nauczenia się. Ten tydzień jest tygodniem redaktora. Powinieneś wysłać swoje materiały do redakcji, a scenarzyści powinni wysłać do redakcji twoje transkrypcje. Redaktor w tym tygodniu w czwartek prześle mi to. Redaktor powinien przejrzeć całość. Jeśli redaktor też ma problemy z uzyskaniem od kogoś materiałów, a nadal ich nie oddał, zgłoś to. Jeśli nie, napisz tak: ta osoba nie oddała tego do środy, a ja musiałem to oddać w czwartek. Nie chcę drukowanej kopii, to mi nie służy. Potrzebuję go wysłać do mnie e-mailem jako załącznik lub po prostu nacisnąć + A, zaznaczyć całość, wkleić i umieścić w wiadomości e-mail. Prawdopodobnie lepiej będzie przesłać go jako załącznik MS Word i wysłać do mnie jako załącznik. Coś jeszcze? Więc to właśnie robimy.

Jeszcze jedno ogłoszenie. Kyle odbędzie kolejną sesję przeglądową w środę wieczorem o siódmej. Zgadza się, Kyle? [Tak.] OK, jesteśmy dobrzy. Więc Kyle będzie tu od 7 do 8. Występuje tu jednak konflikt interesów. Doktor Perry Phillips będzie wygłaszał wykład na temat Wielkiego Wybuchu. Utknął z powodu huraganu w Malone w stanie Wisconsin. Będzie robił Wielki Wybuch w środę wieczorem o 19:15 pod Jenks 237. Mamy tu więc do czynienia z konfliktem i możesz albo przyjść tutaj i to zrobić, albo zejść na dół i posłuchać Perry'ego Phillipsa omawiającego Wielki Wybuch. Będzie omawiał powstanie wszechświata, co jest naprawdę bardzo interesujące. Teraz wymyśliłem sposób na obejście tego konfliktu interesów. Mam zamiar zejść na dół i nagrać na wideo wykład doktora Phillipsa. Jaki jest problem? Jeśli znasz doktora Phillipsa, czy byłoby o wiele lepiej tam być? To tak, jakbyś wolał być na koncercie U2, czy wolałbyś obejrzeć go na wideo? To nie to samo, co bycie tam. Więc nagram to na wideo. Daj mi tydzień; Muszę to przetworzyć. Spróbuję to zamieścić w internecie.

Redaktorzy powinni mieć swoje transkrypcje i je oddać. Jeśli coś ci się zepsuło na komputerze lub gdziekolwiek indziej i nie możesz tego zrobić, napisz do mnie e-mail, porozmawiaj ze mną, ale w przeciwnym razie zrobimy to. Teraz arkusze obecności są już dostępne. Inną rzeczą jest teraz opłacenie materiałów szkoleniowych. Pamiętaj, aby przekazać mi płatność. Pod koniec tego tygodnia cena się podwoi, więc będziesz chciał to zrobić i przekazać mi rzeczy. W porządku, myślę, że to wszystko. Czy ktoś ma jeszcze jakieś pytania? Tak, ona mówi, że jeśli jest czas na zajęcia, to moja wina, że musimy znaleźć czas, więc o 20 po 16 daj mi jeden z tych znaków, coś w rodzaju przerwy technicznej, i daj mi coś w tym stylu, a potem pójdziemy nad Biblerobic .

No dobrze, zacznijmy od słowa modlitwy, a potem przejdziemy do dzisiejszego wykładu. *Ojcze, dziękujemy Ci za Twoją dobroć i dobroć wobec nas, a szczególnie w tej klasie, że pozwoliłeś nam czytać, studiować i zastanawiać się nad Twoim Słowem. Modlimy się, abyś pomógł nam dzisiaj, gdy dochodzimy do niektórych szczegółów. Księga Rodzaju 1. Pomóż nam nie oddalać się od tego, czego faktycznie dokonałeś w stworzeniu, abyśmy nie stracili z oczu pośród wszystkich szczegółów, które omawiamy, abyśmy nie stracili z oczu Twojego majestatu i wielkości. Wiemy bowiem, że niebiosa*

głoszą Twoją chwałę. Modlimy się, abys pomógł nam oczami, umysłem ujrzeć Twoją chwałę i także w tym dniu chodzić w świetle chwały Twojego Syna, który nas umiłował i oddał za nas życie. Zatem w Jego imieniu modlimy się, w imieniu Chrystusa, Amen.

Recenzja [5:58-7:51]

Kiedy ostatni raz rozmawialiśmy i jak dotąd w trakcie kursu, pozwólcie, że podsumuję cały kurs. Zaczęliśmy początkowo od próby pokazania, że istnieją powody, dla których ludzie wierzą w istnienie Boga. Przejrzelśmy więc najróżniejsze dowody na istnienie Boga. Nie dlatego, że dowodzą rzeczy na 100%, ale że istnieją powody, aby wierzyć w istnienie Boga. Kiedy już mamy Boga, Bóg przemówił. Proces mówienia Boga nazywa się procesem. Jakiego słowa używa się, gdy mówi Bóg? **Inspiracja**. Bóg inspiruje proroków. Zatem Bóg przemawia do proroków i nazywamy to inspiracją.

Teraz, gdy Bóg natchnął proroków i przemówił do proroków, co dzieje się z ludem Bożym? Lud Boży zbiera księgi. Obecnie gromadzenie ksiązek trwa ponad tysiąc lat. Mojżesz napisał to w 1400 r. p.n.e., Malachiasz pisze w 400 r. p.n.e. Jest tam tysiącletnia przerwa, więc naród żydowski gromadzi słowo Boże przez długi okres czasu. Zbierają go i umieszczają w różnych świętych miejscach. Czy inni ludzie przychodzą i próbują zniszczyć słowo Boże? Wchodzą Babilończycy; wszystko podpalają, taki rodzaj zniszczenia. Więc Żydzi nad tym pracują, zbierają księgi. Ten proces gromadzenia autorytatywnych ksiąg nazywa się **kanonizacją**. Mamy więc proces kanonizacji, który polega na gromadzeniu i zatwierdzaniu autorytatywnych ksiąg.

Co należy zrobić po zebraniu ksiązek? Co musi się wydarzyć dalej? Trzeba je ciągle kopiować. Nazywa się to procesem transmisji. **Transmisja** polega na kopiowaniu ksiązek z pokolenia na pokolenie. Czy w procesie kopiowania skrybowie popełniają błędy? Czy będąc skrybą materiałów Vannoya, Putnama lub Mathewsona, popełniałeś błędy? Tak, dlatego masz redaktora. Zatem tak, uczeni w Piśmie popełniają błędy i czy popełniają je, ponieważ są źli? Nie, popełniają błędy, bo są ludźmi. Starali się zrobić wszystko, co w ich mocy.

Proces tłumaczenia [7:52-9:38]

Teraz, gdy uczeni w Piśmie przepisywali Słowo Boże przez 2000 lat, należy je przetłumaczyć z jakiego języka? Aby można było ją przeczytać, należy ją **przetłumaczyć** z hebrajskiego, aramejskiego i greckiego na angielski. Proces ten nazywany jest procesem tłumaczenia. Chcę dzisiaj przyjrzeć się procesowi tłumaczenia. Czy coś może się zgubić w tłumaczeniu? Przepraszam, jeśli używamy tytułu filmu, ale czy coś może się zgubić w tłumaczeniu? Pozwólcie, że zilustruję: facet mówi coś do dziewczyny, dziewczyna mówi coś do faceta, pytanie, zagubione w tłumaczeniu? Więc wszyscy wiecie, o czym mówię. Teraz napisz to po hebrajsku. Mamy więc coś takiego i zamierzamy to opublikować, a dzisiaj skupimy się na tłumaczeniu, przejściu pomiędzy różnymi językami. Czy różne wersje i wersje tłumaczą różne rzeczy? Czy mają różne teorie na temat tego, jak wykonują tłumaczenia? Dlatego chciałbym dzisiaj omówić różne teorie przekładu. Następnie chcę wam pokazać kilka innych, a następnie chcę już dzisiaj zająć się tworzeniem pierwszego rozdziału Księgi Rodzaju lub przynajmniej zacząć się tym zajmować.

A więc tutaj byliśmy ostatnim razem. Oto procesy inspiracji, kanonizacji, przekazywania i tłumaczenia. Zasadniczo jest to proces od Boga do nas i myślę, że rozmawialiśmy o tym ostatnim razem. Tym razem chcę trochę popracować nad tłumaczeniem.

Teoria przekładu: błędy w tłumaczeniu Przyp. 26:23 [KJV] [9:39-16:39]

Czy istnieją różne sposoby tłumaczenia? Który jest najlepszy? Będą więc różne teorie. Który z nich jest najlepszy i dlaczego stawiamy na które podejście? Czy tłumacze czasami popełniają błędy? Po prostu postawmy to na pierwszym planie. Czy tłumacze czasami popełniają błędy? Kto tutaj używa Wersji Króla Jakuba? Czy istnieje osoba króla Jakuba? Oto błąd w twojej wersji Króla Jakuba. Teraz mówisz: „Hildebrandt, naprawdę nieźle sobie radzisz”. To błąd, to błąd. A tak na marginesie, czy mam duży szacunek do Wersji Króla Jakuba? Tak, ale pytanie brzmi: czy jest idealnie? Odpowiedź brzmi: Nie. Oto przykład z 26 wersetu 23 Księgi Przysłów, który mówi w Biblii Króla Jakuba [KJV]: „Płonące wargi i niegodziwe serce są jak skorupa”. Czy wiesz, co to jest skorupa garnkowa? W Izraelu robili te garnki z gliny, gliniane garnki i co się dzieje z glinianymi

garnkami po pewnym czasie? Tak, gliniane garnki się rozbijają. Mamy więc odłamki garnków, które są potłuczonymi kawałkami ceramiki.

Zatem „płonące wargi i niegodziwe serce są jak skorupa garnka”, czyli kawałek ceramiki pokryty srebrnym pyłem. Srebrny żużel, czym jest srebrny żużel? Nie robimy tego. Kiedy chcesz oczyścić metal, co z nim robisz, złoto czy srebro? Czy wrzucasz to do ognia, potem trochę bąbelkujesz i topisz, a wtedy skorupa wypłynie na górę. Co robisz z rzeczami, które trafiają na górę? Zgarniasz cały brud, który jest na górze. Czy to oczyszcza twój metal? Trzeba powtarzać ten proces wiele razy i ciągle zeszkrobywać złe rzeczy lub żużel. Więc to jest srebrny żużel. Źle, że zgarniasz zanieczyszczenia i wrzucasz je do garnka. Kładasz srebrny żużel na garnek, to brzmi trochę dziwnie.

Przede wszystkim tłumacze Króla Jakuba, kiedy tłumaczyli? 1611. Co działo się na świecie w 1611 roku? Co około roku 1620 działo się w Ameryce? Był taki facet, który nazywał się William Bradford. Czy ktoś pamięta, jak William Bradford przyjechał i założył plantację w Plymouth? Tak mówiono w czerwcu 1620 roku, dziewięć lat po przetłumaczeniu Wersji Króla Jakuba. Swoją drogą, plantacja w Plymouth, czy to było dawno temu?

Więc to jest stare i czy tłumacze Króla Jakuba byli ekspertami w języku hebrajskim? Tak, wielu tłumaczy było ekspertami w języku hebrajskim. Pytanie, czy wiedzieli wszystko o hebrajskim? Nie. Tłumacze króla Jakuba mówią nam we wstępie, że wprost przyznali, że nie znaliśmy niektórych hebrajskich słów. Słowo „srebrny żużel” zostało użyte w Biblii tylko raz. Jaki w tym problem? Znaczenie jest zdeterminowane przez co? Co decyduje o znaczeniu? Powiedziałem to co najmniej pięćdziesiąt razy. Co decyduje o znaczeniu słowa? Kontekst. Jaki jest problem, gdy tego słowa używa się tylko raz? Czy masz problem z ustaleniem kontekstu? To słowo zostało użyte tylko raz. Więc tłumacze króla Jakuba poszli do jakichś Żydów. Powiedzieli, co oznacza to słowo? A niektórzy Żydzi to powiedzieli i poszli do innych Żydów. Co to znaczy? Powiedzieli im coś zupełnie innego. Skończyło się na tych wszystkich różnych znaczeniach. Jaka była ich odpowiedź na pytanie, co oznacza to słowo? Oni też nie wiedzieli. To najszczerza prawda. Tłumacze króla Jakuba zauważyli, że „zrobiliśmy wszystko, co w naszej mocy.

Zaglądałiśmy do naszych najlepszych słowników, sprawdzaliśmy najlepszych ludzi i nikt tak naprawdę nie wiedział, co to za słowa. Te hebrajskie słowa są rzadkimi słowami”.

Teraz mówisz: Hildebrandt, skąd wiesz, że to coś złego? Cóż, dawno temu, na północ od Izraela, to jest na północ od Izraela, 56-70 mil, jest miejsce zwane Ugarit. To jest w Libanie – Ugarit. Znaleźli to miejsce zwane Ugarit. Istnieje język zwany ugaryckim. Miałem więc niefortunny przywilej uczenia się języka ugaryckiego. Znaleźli 20 000 takich tabliczek w Ugarit. Pochodzą z około 1200 roku p.n.e. Ugarycki jest językiem siostrzanym hebrajskiego. Czy to bardzo pomocne? Jeśli znasz hiszpański, czy potrafisz udawać portugalskiego? Brałem cały rok Ugaritic i czasami nagrywanie tego na taśmie naprawdę mnie denerwuje, ponieważ mój profesor prawdopodobnie zajmie się moją sprawą, ale ja wziąłem roczny Ugaritic. Szczera prawda jest taka, że sfałszowałem rok. Czytałem ugarycki tak samo, jak hebrajski. Innymi słowy, znałem hebrajski, więc wziąłem ugarycki, a kiedy przeczytałem ugarycki, po prostu przeczytałem go tak, jakby był hebrajski. Czytałem w ten sposób cały rok. Pod koniec roku poszedłem do profesora w ramach żartu, bo dostałem dobrą ocenę z zajęć, i powiedziałem mu, że po prostu to przeczytałem, jakby to było po hebrajsku. A on odpowiedział: „Tak, ponieważ są to języki siostrzane, więc wiele słów jest bardzo podobnych”. Więc mogłem sobie pozwolić na taki rok.

A teraz pozwól mi tu wrócić. Zgadnij, jakie słowo pojawia się w tekście ugaryckim? To samo słowo, to słowo „śmieci”, którego nie znamy w języku hebrajskim, występuje w języku ugaryckim. To znaczy, i nie jestem pewien, czy mam tutaj tłumaczenie, nie, nie mam. Co to znaczy: co wkładasz do garnka? Zwykle na garnek nakłada się glazurę. Użyte tutaj słowo, które znaleźliśmy w języku ugaryckim, oznacza, że skorupa jest pokryta glazurą. Jest szkliwiona, to wszystko, jest szkliwiona. Swoją drogą, czy w tym kontekście ma to sens, że jest przeszkłony? Tak, to właśnie to kładziesz na doniczki. Mówi, że masz żarliwe słowa, a złe serce jest jak glazura na glinianym garnku. Widzisz to? Glazura jest ładna, ale jest na glinianym garnku. Żarliwe słowa o złym sercu są jak glazura, całkiem ładna glazura na glinianym garnku – jak nałożenie szminki na świnię. To jest to słowo, teraz wiemy, co ono oznacza.

Mówisz : „No cóż, tłumacze Wersji Króla Jakuba powinni byli wiedzieć lepiej”. Dlaczego nie mogli wiedzieć lepiej? Ponieważ Ugarit odnaleziono dopiero w 1948 roku, a szczerze mówiąc, było to w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, zanim ktokolwiek był w stanie dobrze przetłumaczyć te teksty. Sugeruję więc, że kiedy ludzie z Króla Jakuba tłumaczyli, w żaden sposób nie mogli wiedzieć, co oznacza to słowo, odnaleziono je dopiero w ciągu ostatnich 70 lat. Czy zatem tłumacze króla Jakuba byli źli? Nie. Zrobiliśmy wszystko, co mogliśmy z 1611. Wtedy było zupełnie inaczej i szczerze mówiąc, teraz wiemy znacznie lepiej. Jest to więc jeden z powodów odejścia od Wersji Króla Jakuba, ponieważ teraz wiemy lepiej, co oznaczają niektóre z tych słów, ponieważ mamy niektóre z tych pokrewnych języków, które pomagają nam zrozumieć, jak tłumaczyć.

Problem z archaicznym językiem [16:40-18:07]

Więc teraz mamy kolejny. Czy język angielski zmienił się przez ostatnie 400 lat? Oto 2 Koryntian 8:1, gdzie jest napisane: „Czynimy to dzięki łasce Bożej”. Teraz pytam, czy ostatnio zrobiłeś komuś dowcip? Czy powiedziałeś: „Człowieku, skończyłem z żartami. Czy zrobiłeś komuś dowcip? Czy możemy tak rozmawiać?” „Żartuję, że jesteś dowcipny”. Kiedy ostatni raz powiedziałeś: „To prawda?” A teraz zadawajcie następne pytanie: o czym do cholery tu mowa? „Żartuję, że jesteś dowcipny”. Co to na świecie oznacza? A może przetłumaczę to tak: „Chcę, żebyście pomyśleli o łasce Bożej”. Czy to ma sens? „Chcę, żebyś pomyślał”. Czy jest tu ktoś dowcipny? Ktoś kręci głową. Lubię dowcipnych ludzi; możesz mnie tym zasmucić, bo lubię się kłócić. „To prawda” brzmiało: „Chcę, żebyś pomyślał o łasce Bożej”. A swoją drogą, czy prawdopodobnie powinniśmy to dzisiaj tłumaczyć inaczej niż 400 lat temu? Ponieważ nie zarażamy już wielu ludzi dowcipami. Ale naprawdę chcemy, żeby ludzie myśleli, więc robimy to w stylu: „Chcę o tym pomyśleć”. Dlatego język angielski się zmienił.

Teorie przekładu [18:08-26:47]

Oto trzy lub cztery teorie przekładu. Oto pierwsza teoria tłumaczenia. Masz słowo w tym języku i masz słowo w tym języku. Więc weź słowo w tym języku i przetłumacz je na słowo w tym języku; tłumaczenie **słowo w słowo, dosłowne**. Jedno słowo w tym

języku, jedno słowo w tamtym języku, jedno słowo tam, jedno słowo tutaj i tak się tłumaczy. Teraz chcę, żebyś o tym pomyślał. Czy jakieś języki pasują słowo w słowo? To słowo zawsze oznacza to w tym języku. Jeśli w naszym własnym języku, nawet gdybym powiedział ci po bostońskim angielskim, „nasz ca”, „poszliśmy do naszego ca”. Co oznacza „nasz ca” w Bostonie? „ca” dla większości z nas oznacza „samochód”. „CAR” z literą „r” na końcu. Jaki jest problem? Kiedy mówisz „ca”, teraz mam to powiedzieć. Kiedy mówię „samochód”, czy wiecie, czy mówię o wagonie kolejowym? Czy wagon kolejowy różni się od samochodu, samochodu? Karkar . Czy ktoś wie coś o bitwie pod Qarqar ? W każdym razie masz „samochód”, taki jak ten, którym jechałem. Potem masz „samochód”, jak wtedy, gdy mój wnuk był w domu i bawił się samochodzikami. Czy samochodzik-zabawka różni się od prawdziwego samochodu, od pociągu? Innymi słowy, możesz wziąć jedno słowo w jednym języku i zawsze tłumaczyć je w inny sposób, czy to działa? Czy zestawienie języków wygląda jak jeden do jednego? Nie, nie ustawiają się w ten sposób. Jest to więc dosłowne słowo w słowo. Jest to błędna teoria, ponieważ języki tak nie działają.

A tak przy okazji, czy lubisz dosłowne słowo w słowo, bo jest całkiem ładne? Jeśli możesz zdobyć je jeden do jednego, czy jest to naprawdę łatwe i wiesz, że chcesz to zrobić. Więc myślę, że mówię tak: używaj słowa po słowie tak często, jak tylko możesz, ale czy to się w końcu załamie?

Tak, jest inaczej, a problem, który podnosi, polega na tym, że tłumaczy piosenkę z portugalskiego na angielski. Jaki jest problem z piosenką? Czy piosenka jest bardziej poetycka? Czy poezja będzie dużo trudniejsza niż tylko prowadzenie narracji? Kiedy masz poezję, poetyckie słowa po prostu nie przychodzą. Uwierz mi, próbowałem tego, nie chcę ci mówić, ile godzin spędziłem dosłownie setki godzin, próbując przetłumaczyć poezję hebrajską na angielski. To jest piękne po hebrajsku, ale pojawia się po angielsku i nie potrafię zamienić tego w poezję po angielsku. To jest dla mnie naprawdę rozczarowujące. Próbowałem, spędziłem wiele godzin, spędziłem co najmniej 10 godzin nad jednym wersem, próbując to zrobić, ale nie udało mi się tego zrobić dobrze. To naprawdę było dla mnie denerwujące. Czy zatem poezja dodaje zupełnie inny wymiar

między językami? Czyli dosłownie słowo w słowo, czy nam się to podoba? Czy to dobra metoda, jeśli można się od niej obejść? To dobrze, jeśli możesz to zrobić, ale nie zawsze tak działa.

Mają więc tak zwany zmodyfikowany literal. Zmodyfikowany **dosłowność** polega na braniu go tak dosłownie, jak to tylko możliwe, słowo w słowo, ale w niektórych momentach może się to załamać. W niektórych momentach ulegnie załamaniu. Więc stosujesz zmodyfikowane dosłowne znaczenie, słowo w słowo, ale gdy to nie zadziała, musisz dać kaucję.

Teraz mamy zupełnie inną teorię. Nazywa się to **dynamiczną równoważnością**. Równoważność dynamiczna polega na tym, że nie tłumaczy słowo w słowo. Jaką dynamiczną równoważnością jest to, co tłumaczy? – znaczenie za znaczenie. Czy to bardzo różni się od słowa w słowo? Na przykład przychodzi mi na myśl słowo *hesed* w języku hebrajskim. Co znaczy *hesed*? Zapytacie: „Hildebrandt, co to znaczy? Przetłumaczyłeś to na ile różnych sposobów w swoim życiu?” Kiedy byłem młodszy, przetłumaczyłem *hesed* jako „miłość”. Więc przetłumaczyłem to jako „miłość”. Mówisz: „Och, to miło, «kochanie»”. Ale po pewnym czasie, gdy tak robisz, zdajesz sobie sprawę, że nie to dokładnie oznacza *hesed*. *Hesed* oznacza bardziej, mówisz, dlaczego po prostu nie użyjemy NIV? NIV tłumaczy to jako „niezłomna miłość”. Czy „niezłomna miłość” różni się trochę od „miłości”? „Niezłomna miłość”, a potem mówisz, że nie podoba mi się słowo „niezłomna”. Wygląda na to, że nie wiem, więc przetłumaczyłem słowo „lojalna miłość”. Jeśli spojrzysz na DASV, doświadczyłem tam „lojalnej miłości”. A tak przy okazji, czy „lojalna miłość” różni się od „niezłomnej miłości”? Czy istnieje choć trochę podobieństwa między „niezłomną miłością” a „lojalną miłością”? Czy lojalna miłość oznacza przymierze lub umowę, że jesteś wobec kogoś lojalny? Dlatego bardziej lubię lojalną miłość. Następnie mówisz: „Pamiętasz, jak wróciłeś do Grace College i powiedziałeś, że tłumaczyłeś to jako „uparta miłość”. Teraz „uparta miłość” jest jeszcze inna, ale czy rozumiesz, co mówię? Czy ma coś z tego w lojalnej miłości? Podoba mi się określenie „uparta miłość” i przez jakiś czas tak robiłem, ale w czym więc tkwił problem? Zacząłem zdawać sobie sprawę, że dla większości ludzi „uparty” jest

pozytywny czy negatywny? Negatywny. Wtedy pomyślałam: wiem, co mam na myśli, mówiąc „uporczywa miłość”, ale to nie działa, ponieważ dla większości ludzi jest negatywne, więc porzuciłam „upór” i wtedy przeszłam na „lojalną miłość”. Czy widzisz, co mówię? Co więc oznacza *hesed* ? A odpowiedź brzmi: nie wiem. Miłość, miłość przymierza, miłość lojalna, miłość niezłomna, miłość uparta, dobroć, wiecie, co mówię? Ma wszystkie te pomysły, więc to słowo jest słowem multipleksowym. Kiedy tłumaczę to na angielski, jest to po prostu bardziej skomplikowane, niż uda mi się ująć to w jednym czy dwóch angielskich słowach. Równoważność dynamiczna polega na tym, że próbujesz nadać znaczenie znaczeniu, próbujesz przyjąć znaczenie tego i próbujesz umieścić znaczenie tam.

I wreszcie coś, co nazywam „**poprawionymi politycznie poglądami**” na tłumaczenie. Jaki jest teraz pogląd poprawiony politycznie? TNIV, Today's New International, opublikowało to, myślę, że to było w Anglii. Ogólnie rzecz biorąc, co zostaje skorygowane politycznie? Płeć jest jedną z najważniejszych rzeczy, które będą próbowali poprawić politycznie? Byłem na spotkaniu, kiedy przedstawiono NRSV, nową poprawioną wersję standardową. Był tam Bruce Metzger, to stary, pobożny pan z Princeton, obecnie prawdopodobnie po dziewięćdziesiątce. Tak czy inaczej, minęło dużo czasu, odkąd go widziałem, mam nadzieję, że wszystko u niego w porządku. Metzger przedstawiał NRSV, a jedna z tłumaczek wstała i zaczęła narzekać na NRSV, ponieważ w NRSV nadal tłumaczy Boga jako „on”. Była tak zniesmaczona, że Biblia tłumaczy Boga jako „on”, bo to wyklucza płeć. Wyklucza to kobiety, dlatego to okropne, że nazywają Boga „on”. Ciągle wariowała na punkcie tych wszystkich spraw. Metzger po prostu tam siedział i pamiętam, że on opiera łokcie na tym stole, a ta kobieta wścieka się na „ona Bóg”, a Metzger ma taką głowę i po prostu tam siedzi i potrząsa głową. Ma tam tysiąc uczonych; Metzger po prostu tak sobie radzi. Czy miała siekierę do zmiażdżenia? Czy widzieliście kiedyś wegańskiego czytającego Księgę Hioba? Nie żartuję, mówię poważnie, jest wegańska lektura Księgi Hioba. Tak czy inaczej, chcę przez to powiedzieć, czy różni ludzie mają dziś różne programy polityczne? Czy potrafią odczytać swoje programy polityczne w sposób, w jaki je przekładają? Tak.

A teraz pytanie, czy wam się to podoba, czy nie? Cóż, nie podoba mi się to, bo jestem już starym człowiekiem, ale wy pewnie nawet nie zauważycie różnicy. Bo jak mogę powiedzieć, jesteście przesiąknięci tym sprzętem komputerowym od czasu, gdy poszliście do przedszkola, wierzcie lub nie. Chcę więc powiedzieć, żebyście uważali na politycznie poprawne tłumaczenia. To mnie niepokoi. Kiedy ktoś ma jakiś plan i próbuje go wczytać w Pismo Święte, mam z tym problem. Nie próbuję czytać Pisma Świętego. Raczej staram się słuchać Pisma Świętego. Nie, *Elohim* to zakończenie męskie. To jest on . OK, więc już wiecie, nie chcę wdawać się w filozoficzną dyskusję, no wiecie, z płcią Boga. To kiedy indziej. Próbuję powiedzieć, kiedy pracujesz nad tłumaczeniem; musisz pracować z tym, co mieli na myśli pierwotni autorzy i co napisali. Musimy więc z tym popracować. Trwa wielka debata pomiędzy pierwotnymi intencjami autora a najnowszą hermeneutyką reakcji czytelników.

Przysłów 10:5 Tłumaczenia [26:48-28:30]

Weźmy przykład i spójrzmy na Księgę Przysłów, rozdział 10, werset 5, a ja chcę przejrzeć różne tłumaczenia, spróbować się z tym pobawić i dobrze się bawić. Zatem najpiękniejsze z pięknych tłumaczeń i to jest najlepsze, jakie gorąco polecam, to właśnie to tutaj. Czy widzisz jakie to piękne? Teraz posłuchaj. Posłuchaj tego.

' *oger baqqayitz ben maskil , nirdam baqqatzir ben mevish* . [Hebrajski] Czy widzisz, jak pięknie to brzmi? To jest hebrajski. Swoją drogą, czy widzisz tu *baqqę* ? Czy widzisz tam *bakkę* ? Widzisz, jak on bawi się dźwiękami? *baqqa , baqqa* – widzisz, jak to idzie? Widzisz tego tutaj? – *ben* . Czy jest tu ktoś o imieniu Benjamin? *Ben*, oto twoje imię. Swoją drogą, widzisz, wchodzisz tu dwa razy, *Ben* i *Ben* . Czy widzisz, jak to się powtarza? Swoją drogą, czy widzisz, że oba zaczynają się od memu z dźwiękiem „m”? „M” i czy widzisz, że to jest „ sh ”, „ sh , (◯ ʔ) ” „s (◯ ʔ) ”. Czy widzisz, że te dwie litery są takie same? Czy bawi się dźwiękiem? Bawi się więc dźwiękami. Pytanie, czy możesz przenieść dźwięki na język angielski i bawić się dźwiękami? To nie działa w języku angielskim. Próbowałem, uwierz mi. Swoją drogą, to jest piękne, zauważcie, że Hebrajczycy zawsze czytają w ten sposób. Wy zawsze czytacie od tyłu. Prawidłowy?

KJV: Wersja Króla Jakuba (1611) [28:31-30:27]

Teraz spróbuj tego. Jest to tłumaczenie na język angielski dokonane przez tłumaczenie Króla Jakuba w 1611 r., zaktualizowane pod koniec lat osiemdziesiątych XIX wieku i teraz masz Nowego Króla Jakuba, zrobionego kilka lat temu. Ale wersja Króla Jakuba została zaktualizowana w latach osiemdziesiątych XIX wieku, a normalna wersja KJV nie jest tak naprawdę wersją z 1611 roku. To wersja z 1880 roku. W każdym razie to jest król Jakub z 1611 r.: „Ten, kto zbiera się w lecie, jest mądrym synem”. Czy ktoś z Was „ zbiera ”? Teraz pytanie „jak tylko to zobaczysz, czy jest to archaiczna forma? Swoją drogą, rozumiesz to? Tak, rozumiesz, że ma to po prostu „eth” na końcu. Zwykle tego nie widzisz, jesteśmy bardziej przyzwyczajeni do „et” niż „eth”. „Ale ten, który śpi ” „ śpi ”, czy ktoś z was „ śpi ” wmojej klasie, lepiej nie. Więc nie śpisz. „Lecz ten, który śpi”. Nie mówimy „ śpi ”. Mówimy co? Spać. Tak, po prostu dodaliśmy „s” na końcu. „Ten, który śpi w żniwie, jest synem, który przynosi wstyd”. Czy to jasne? Czy tak byś to przetłumaczył? Nie zrobiłbyś tego, prawda? Potrafisz to zrozumieć? Tak, możesz to zrozumieć. Król Jakub ma w sobie pewne piękno. Szczerze mówiąc, uwielbiam KJV, ale język jest nieco archaiczny. Musisz to wziąć pod uwagę. KJV było jednym z najlepszych, najbardziej niesamowitych tłumaczeń, jakie kiedykolwiek wykonano i dlatego przetrwało trzysta/czterysta lat i dlatego ludzie nadal go używają, ponieważ jest tak niesamowity.

NASV: Nowa amerykańska wersja standardowa [30:28-31:30]

Teraz mam, pokażę ci inne. To jest KJV i idziemy dalej. Oto NASV. „The New American Standard” był próbą dosłownego dosłowności – słowa po hebrajsku, słowa po angielsku itd. Tutaj próbują to zrobić w ten sposób: „Ten, który gromadzi się latem”. A tak przy okazji, czy bardziej podoba nam się słowo „zbiera” niż „ zbiera ”? Tak, więc jest lepiej, to jest poprawa. „Ten, kto gromadzi się latem, jest synem, który postępuje mądrze”. A tak przy okazji, „syn, który postępuje mądrze”, czy to dość długo? „Ale ten, kto śpi” – teraz to także jest poprawa – „Kto śpi w żniwa, jest synem, który postępuje haniebnie”. Czy jest to oczywiste i jasne w znaczeniu? Po pierwsze, tak, rozumiemy to. To sprawia, że jest to całkowicie jasne. Więc to jest dobre. Czy wprowadzili tutaj jakieś

ulepszenia w zakresie „zebrań” i „snu”? Czy wprowadzili jakieś ulepszenia? Czy wydłużyli „syna, który postępuje bezwstydnie”? Czy jakoś to wyciągnęli? Czy poezja jest krótka i zwięzła, czy długa i rozwlekła?

NIV: Nowa wersja międzynarodowa [31:31-35:05]

Teraz chcę umieścić tam NIV, żebyście mogli zobaczyć różnicę. NIV mówi: „Ten, który zbiera plony”. A tak przy okazji, skąd się biorą „uprawy”? Tłumacze NIV, zdajesz sobie sprawę, że ci tłumacze NIV dodali tam to słowo? Słowo „uprawy” nie występuje w języku hebrajskim. Dodali do Pisma Świętego. Czy to zła wiadomość? Dodali do Pisma Świętego. Widzisz to? Kto zrobił NIV? Mówisz, że Hildebrandt nie powiedział, że zrobił to doktor Wilson? Pracował nad Izajaszem, a nie w Księdze Przysłów, a przy okazji opowiadałem ci o doktorze Wilsonie, prawda? Masz „tak mówi Pan”, to jest jak, dobrze, złoto w porządku. Doktor Wilson mówi i można zaczynać. Wiesz co mówię. Dlaczego umieścili tam słowo „uprawy”? Poważnie, dodali słowo „uprawy”, „Ten, który zbiera plony”. Dlaczego umieścili tam słowo „uprawy”? [Odpowiedź ucznia] To było naprawdę dobre. Tak. W dzisiejszym języku angielskim, gdy gromadzimy się, „Ten, który gromadzi”, pytamy, co zbiera? Jakie jest nasze następne pytanie? „Kto zbiera w lecie”, powiedzielibyśmy, co zbiera? Czy zamierzasz zbierać kulki? Będziesz zbierał piasek? Co zamierzasz zebrać? Czy kiedy mówi się o „uprawach”, to właśnie to pierwotnie miało na myśli? Czy to właśnie oznacza słowo „qatzir”? „Zbierać plony”. W społeczeństwie rolniczym można by powiedzieć „zbiera” i połączyć to ze żniwami, to jest to, co oczywiście oznacza. Ale czy w naszych czasach „zebrania” są oczywiste? Nie, więc dają to wyraźnie do zrozumienia, mówiąc „zbiera plony”. Czy to jest pomocne? Czy jest to dla nas pomocne, ponieważ nie żyjemy w społeczeństwie rolniczym? Zatem „uprawy” są pomocne.

Swoją drogą, czy to właśnie to pierwotnie oznaczało? To właśnie pierwotnie oznaczało. Czy w języku hebrajskim występuje słowo „uprawy”? Nie, tak nie jest, ale jest to osadzone w słowie „ten, który zbiera”, oczywiście, zbierasz plony. Więc widzisz choć trochę, co się tam dzieje? „Kto zbiera plony w lecie, jest synem mądrym, a kto śpi podczas żniw, jest synem haniebnym”. Czy widzisz tego „mądrego syna”? Czy „mądry

syn” [NIV] różni się od „synu, który postępuje mądrze” [NASV]? Czy NASV jest naprawdę długi i przeciągający się? Teraz pytam cię w przysłowiu, czy przysłowie powinno być długie i rozwlekłe, czy też przysłowie powinno być zwięzłe i mocne? „Jeden szew na czas oszczędza dziewięć”. A może przysłowie powinno być długim zdaniem? Czy przysłowie powinno być krótkie, zwięzłe, zwięzłe i na temat? Czy ten „syn, który postępuje mądrze”, jest przeciągnięty? A może „mądry syn” jest krótki i na temat? Czy pasuje to do Księgi Przysłów i idei gatunku przysłowiowego? Czy ta forma literacka czyni go bardziej wyrazistym? „Syn haniebny”, a nie „syn postępując haniebnie”. Czy widzisz, co mówię? Zatem pytanie: czy podoba mi się to tłumaczenie NIV bardziej niż to NASV? Osobiście to lubię. Ten ma w sobie coś mocnego. Krótkie jak Księga Przysłów, choć dodaje tutaj „uprawy”, aby pomóc w ramach pochodzenia agrarnego, a następnie „syn haniebny” ponownie uderza, przeciwstawiając się „synowi mądrymu” i „synowi haniebnemu śpi podczas żniw”. Swoją drogą, czy tu mowa o studiach? Tak.

NLT: Tłumaczenie nowego życia [35:06–39:55]

Przejdźmy teraz do innego. To nazywa się *Przekładem Nowego Życia*, a w Księdze Przysłów, *Przekładem Nowego Życia*, pojawia się mnóstwo problemów. Przyjrzyjmy się więc niektórym z nich. „Mądry młodzieniec” – teraz, gdy tylko zauważysz, że coś się zmieniło? „Mądra młodzieź”. Wszyscy inni powiedzieli: „Co?” Mądry „syn”. Czy wszyscy to widzą? Czy wykastrowali płęć i zamiast syna wstawili młodzieńca, aby nie była to płęć wykluczająca się z „synem”. Czy zrobiono to z tego powodu? Odpowiedź brzmi: tak, zrobiono to dokładnie z tego powodu. Czy ktoś słusznie powiedział stronom, że to nie jest właściwy sposób? Tak. Czy sugestie tej osoby zostały zignorowane? Tak. Kiedy przegrywasz, co robisz? Narzekasz i to właśnie robię. Tak czy inaczej, naprawdę nadal mnie to niepokoi.

„Słuchaj, synu mój, pouczeń swego ojca”. Czy to nie brzmi zupełnie inaczej niż „słuchaj mojego dziecka pouczeń swego ojca”? Tak. Ile lat ma syn? Ten facet próbuje namówić swojego syna, żeby nie sypiał, czy nie wiązał się z tą kobietą, i czy on jest dzieckiem? Teraz nie wiem, jak to nazywacie. To właśnie mówię, czy to ojciec ostrzega

syna, mówiąc mu, żeby nie miał czegokolwiek. Czy ten dzieciak jest dzieckiem? Nie, oczywiście jest młodym dorosłym. Chcę więc powiedzieć, że użyłem słowa „dziecko”. Dlaczego użyto słowa „dziecko” zamiast „syn”? „Posłuchaj mojego syna swojego ojca”, „Słuchaj mojego dziecka”, czy widzisz różnicę w znaczeniu? Myślę, że każdy widzi różnicę. Pytanie: kiedy redaktor nad tobą coś robi, czy musisz ugryźć się w język i powiedzieć „to wszystko”. Musisz czasem odpocząć? Nadal jestem z tego powodu zły. Myślę, że to niewłaściwe, ale czy mam szacunek do ludzi, z którymi tłumaczę? Redaktor nade mną, nazwisk nie zdradzę, ale czy szanuję tego gościa? Tak, ogromnie, lubię tę osobę i dzięki niemu stałem się dowcipny. Daje mi do myślenia i bardzo go doceniam, ale w tej kwestii się z nim nie zgodziłem.

A zatem „młodzieniec, który przesypia każdą godzinę okazji”. Poczekaaj, dokończmy to, „mądry młodzieniec ciężko pracuje całe lato”. Gdzie są „żniwa”? Czy „żniwa” już minęły? Zniknęły „żniwa”. Dlaczego zabrali „żniwa”? Mówi „ciężko pracuje”. Czy taki jest prawdziwy sens Przysłowia? Czy potrzebujecie zbierać plony, czy też ciężko pracować? Czy to mówi ci znaczenie, bez obrazu żniw? Tak. Czy to dobrze czy źle? Co się stało z metaforą zbiorów i żniw? Czy to piękna metafora żniw i plonów? Tak, to prawda, podoba mi się to. Nie lubię, gdy usuwają moje metafory. Metafory są bogate. Ale czy to pomaga ci zrozumieć sens Przysłowia? Odpowiedź brzmi: tak. To rzuca się w oczy, ale ja lubię subtelności, podoba mi się bogactwo metafor. Dlatego też mnie to trochę niepokoi. Ale widzę o co chodzi. Nie umieszcza się metafor, podaje się znaczenie metafor. Swoją drogą, czy jest to bardziej przydatne dla ludzi czytających Biblię? Czy na pewno trafią w sedno? Dzieje się tak, gdy pracujesz z punktem. Teraz „młodzieniec, który przesypia każdą godzinę okazji”. Która jest godzina możliwości? Czy chodziło o to, że trzeba zbierać, gdy owoce są dojrzałe? Jeśli zbierzesz plon dwa miesiące po osiągnięciu dojrzałości, to niedobrze. Czy to znowu oddaje nam istotę Przysłowia bez wykorzystania obrazów żniw? To mówi nam znaczenie, jest to dynamiczne tłumaczenie równoważne, bardziej odpowiadające znaczeniu. Dlaczego więc ciężko pracuje przez całe lato, co rodzi zupełnie inny zestaw pytań. Ale tak przy okazji, czy wy, studenci, większość pracy wykonujecie na studiach czy zimą? Pracujecie latem,

prawda? Czy wy pracujecie latem? Tak, więc może dlatego nadal pasuje, ponieważ ludzie pracują latem. Ale zauważcie, „przynosi wstyd” synowi. Czy znaczenie Przysłowia jest naprawdę jasne w tym przypadku, bez metafory? Tak.

Przesłanie Eugene’a Petersona [39:56–43:23]

Dawno, dawno temu żył sobie facet o imieniu Eugene Peterson. Uczy się w Kanadzie i wiesz, jacy są Kanadyjczycy. Więc jest, jak mam to powiedzieć? To pobożny, bogobojny człowiek, którego podziwiam. Nie znam go osobiście, ale podziwiam go za pracę, którą wykonał i czytałem kilka jego prac. To pobożny, bogobojny człowiek. Czy jest niezwykle kreatywny? Jaki jest problem z kreatywnością? Powiem ci, bo sam czasami jestem bardzo kreatywny. Trudno jest, gdy jesteś kreatywny, istnieje cienka granica pomiędzy kreatywnością, teraz nie mówię o nim, Eugene Petersonie, istnieje cienka granica pomiędzy kreatywnością a dziwnością. Nigdy nie udało mi się znaleźć linii. Ale w każdym razie on, z drugiej strony, jest dobrym uczonym, uczonym najwyższej klasy i osobą twórczą, i wysuwa takie rzeczy, że kiedy to czytasz, mówisz: „Szkoda, że nie przetłumaczyłem tego w ten sposób”. Ten facet jest geniuszem. Mówię o Eugene Petersonie, studiuje na Uniwersytecie Regent w Vancouver w Kanadzie. Uchwycił coś proroczego i przysłowiowego momentu, którego ja nie udało mi się uchwycić. Patrę więc na niego z podziwem.

Teraz będzie inaczej, ale ten facet to uchwycił. Sprawdź to, to jest tłumaczenie tego samego wersetu: „Róbcie siano, póki słońce świeci”. Czy to już wszystko? Czy on to dostał? Czy mówimy: „Rób siano, póki świeci słońce”? Wpadł na pomysł ciężkiej pracy latem. On to ma: „Rób siano, póki świeci słońce, to mądre. Łowienie ryb podczas żniw to głupota. Gdybym teraz miała zmienić słowo, to prawdopodobnie byłoby to to. „Głupie” czy to naprawdę mocne? Czy przysłowie jest naprawdę mocne? Tak, ale myślę, że złagodziłbym to słowo nieco. Ale czy jest tu geniusz? Czy to oddaje przysłowie? Czy to widzisz? „Rób siano, póki świeci słońce, to mądre, łowić ryby podczas żniw, to głupota”. To jest Biblia *Przesłań*. Robi to Eugene Peterson.

Chociaż szanuję Petersona, jest on geniuszem, problem z tłumaczeniem przez

jedną osobę polega na tym, czy to możliwe, że może to być płaskie, płaskie, płaskie, genialne, płaskie, płaskie, płaskie, genialne. Czy wiesz co mówię? Czy można być geniuszem w każdym wersecie? Czy robi to z każdym wersetem? Nie, wybrałem to, ale mówię, że będzie miał takie wersety, że po prostu tam posiedzisz i to po prostu sprawi, że się uśmiechniesz. Po prostu mówisz: „On to ma”. Swoją drogą, czy to słowo w słowo? Nie. Czy jest to dynamiczna równowaga, znaczenie za znaczenie? Czy on ma znaczenie dla znaczenia?

A tak przy okazji, z którego z tych tłumaczeń skorzystasz? Czy to możliwe, że kiedy mam ochotę się uśmiechnąć, używam *Wiadomości*, aby pomyśleć o tym tekście w inny sposób, niż kiedykolwiek wcześniej o nim myślałem? Więc używam tego? Czy to możliwe, że używam NLT lub NIV? Tak. Czy można użyć innego tłumaczenia, gdy jesteś w innym nastroju i robisz inne rzeczy? Jeśli jesteś pastorem i chcesz przygotować się do kazania, czy użyjesz czegoś szalonego i zwariowanego? A może na początek użyjesz bardziej dosłownego dosłownego słowa? Właściwie, jeśli jesteś pastorem i wygłasza kazanie, czy prawdopodobnie zrobiłbyś jedno i drugie? Tak, zdobądź ten, czy ludzie w twoim kościele odnajdą rezonans z tym? Tak, więc wiesz, to zależy od tego, co próbujesz zrobić. Oczywiście tak naprawdę powinieneś przeczytać oryginał w języku hebrajskim. Oto kilka wniosków, ogólnie rzecz biorąc.

Przegląd całego procesu [43:24- 46:32]

Cóż, przeanalizujmy cały proces. Czy dzisiaj dysponujemy lepszymi rękopisami niż przez 2000 lat? Tak. Lepszy dowód w postaci rękopisu, niż kiedykolwiek mieli. Czy jakakolwiek główna doktryna jest dotknięta wszystkimi błędami skrybów? Czy naprawdę ma to wpływ na jakąkolwiek główną doktrynę? Odpowiedź brzmi nie." Nie ma to tak naprawdę wpływu na żadną większą doktrynę. Mówicie: „Och, Hildebrandt, zmarnowaliśmy cały ten czas i tak naprawdę nie ma to wpływu na żadną doktrynę. Ale próbuję powiedzieć, że świadomość, że skrybowie to skopowali i że zdarzają się błędy skrybów, pomaga lepiej zrozumieć, w jaki sposób otrzymaliśmy naszą Biblię. Właśnie to mnie interesuje, żeby nikt nie wrzucał Ci niczego nowego. Już to przeszliśmy. Widzisz,

jak sprawy się potoczyły i gdzie powinny być.

Chcę, żebyś miał realistyczny pogląd na transmisję, kopiowanie przez skrybów i tłumaczenie. Chcę tylko, abyście byli świadomi procesów zachodzących w przypadku różnych tłumaczeń i różnych kopiowań przez skrybów. Należy pokładać ufność w słowie Bożym. Zaletą jest to, że możecie wybrać 10 lub 15 różnych tłumaczeń na język angielski, jeśli macie na to ochotę. Żyjemy więc dzisiaj w bardzo bogatym informacyjnie środowisku.

Czy ktoś korzysta z Net Bible? Czy ktoś kiedykolwiek słyszał o Biblii Net? OK, w sieci jest Biblia. Prowadzą go naprawdę dobrzy ludzie, Dan Wallace i kilku chłopaków, niektórych z nich znam i są znakomici. Nazywa się to Biblią sieciową. Bardzo podobają mi się przypisy, bardzo pomocny jest podręcznik do studiowania tej Biblii. To wszystko jest w Internecie. Myślę, że już teraz możesz zamówić egzemplarz; faktycznie możesz to wydrukować.

Zatem w przypadku mnogości myślę, że nie chodzi o to, aby skupiać się na notatkach i tytułach, ale o znaczeniu Pisma Świętego i chyba o to mi właśnie chodzi. Nie skupiaj się tak bardzo na kropkach i tytułach, na małych punktach, skup się na znaczeniu Pisma Świętego i jego znaczeniu dla twojego życia. Jak Bóg do ciebie przemawia i przekazuje ci swoje słowa w kategoriach Pisma Świętego, zamiast skupiać się tylko na jotkach i tytułach, które nas denerwują. Jeśli Bóg przemówił do nas i powiedział nam wiele rzeczy, ta książka powinna być jednym z najważniejszych przewodników w twoim życiu. Pytanie, czy lubię czytać Platona? *Republika*, uwielbiam czytać Platona. Jeśli nigdy nie czytałeś Platona, Platon jest wspaniały. Arystoteles wymaga więcej pracy, ale Arystoteles ma bardzo matematyczno-logiczny umysł. Lubię czytać Arystotelesa, *Etykę Nikomachejską* i inne rzeczy. Pytanie, kiedy czytasz Platona, Arystotelesa, wszystkich wielkich ludzi, co to jest? [Odniesienie do Biblii] To jest Słowo Boże. Pytanie, czy różni się od Platona? Platon był interesujący, Charles Dickens jest fascynujący, ale to jest Słowo Boże. Zatem jest ogromna różnica. Jak mogę to powiedzieć? Jest to jeden z powodów, dla których poświęciłem życie na studiowanie tej książki, ponieważ

przemówił Bóg. Bóg rzeczywiście przemówił i chce usłyszeć, co ma do powiedzenia. Jest to więc jeden z najważniejszych poradników życiowych.

Skrybowie popełniają błędy [46:33-49:46]

Czy Bóg zastosował wadliwy proces, aby dotrzymać swego słowa? Tak, zrobił. Swoją drogą, czy to jest kwestia mojego zdania. Rzeczywiście stosował wadliwe procesy. Mogę pokazać ci wady i pokazałem ci pewne wady. Czy zatem skrybowie popełnili błędy? Tak zrobili. Czy możemy poprawić wiele z tych błędów? Tak możemy. Czy Bóg posłużył się wadliwymi procesami? Czy do przekazania swoich słów posługiwał się ludźmi? Czy Bóg posłużył się procesami translacyjnymi? Czy w niektórych tłumaczeniach są błędy? Właściwie, szczerze mówiąc, czy w każdym naszym tłumaczeniu są błędy? Niewątpliwie. A tak na marginesie, czy dzisiejsze tłumaczenia są dużo dokładniejsze niż dawniej? Czy w tłumaczeniu Króla Jakuba wystąpiły błędy? Tak, musisz to powiedzieć. Mam na myśli Marka 16, 1 Jana 5:7. Tak, nie masz wyboru. Przede wszystkim chcę cię zapytać, czy Bóg posługiwał się uczonymi w Piśmie, którzy popełniali błędy? A zatem, jeśli Bóg to nadzorował, czy ci goście popełnili błędy? Nie, moim zdaniem nie mamy rękopisów. Możemy porównać rękopisy. To nie jest „mogło”. Czy skrybowie popełnili błędy? „Nie, nie było cię tam” – mogliby powiedzieć niektórzy, ale gdybyś miał 10 minut na przeszukanie biblioteki, czy mógłbyś znaleźć rękopisy i porównać je, gdybyś rzeczywiście umiał czytać po grecku i hebrajsku? Czy mógłbyś to zrobić w 10 minut? Powiedz mi, jakiego rodzaju błędy? Cóż, czekaj, OK, mówisz mi, w co wierzysz, ale ja nie pytam, w co wierzysz. Mówię, co wskazują rękopisy? Mamy rękopisy, możecie porównać ten rękopis, ma Marka 16, ten nie ma Marka 16. Co z tym zrobić? Jeden to ma, drugi nie. 1 Jana 5:7 nie ma tego w żadnym z naszych starożytnych rękopisów. Jest w wersji Króla Jakuba. Co z tym zrobić? Chcę tylko, żebyś powiedział, czy skrybowie popełnili błędy? Tak lub nie? Pokazałem wam, czy zdajecie sobie sprawę, że pokazałem wam błędy, które oni popełnili? Pokazałem ci prosto w twarz, że nie masz wyboru, to fakt.

Zauważcie teraz, że stoję tutaj, obok Biblii. Kiedy nie mam pewności, że coś jest

zgodne z faktami, idę tam. Mówię ci, że to fakt. Tu nie chodzi o to, czy się ze mną zgadzasz, czy nie. Mogę dać ci Biblię grecką, w której znajdziesz listę problemów na dole, w przypisach. Tak czyni wiele greckich Nowych Testamentów. Biblia hebrajska robi to samo. Odczyty wariantowe pokazują, że skrybowie popełnili błędy. Każdy skryba kopiujący tysiąc stron popełnia błędy.

Tłumacze popełniają błędy [49:47-55:20]

Po drugie, czy tłumacze popełniają błędy? Czy pokazałem wam dzisiaj jakieś różnice w tłumaczeniach? Tłumacze popełniają błędy. Więc nie mamy tam wyboru. Zatem mówimy, że słowo Boże jest bez skazy, ale słowo Boże ma wady. Czego brakuje? O czym on mówi? Właśnie dlatego o tym mówię, ponieważ jest to naprawdę ważna kwestia. Innymi słowy, jest naprawdę, naprawdę ważna i ważna kwestia, o której mówiłem przez trzy dni i próbuję, żebyście zrozumieli, o co chodzi. Czy kiedy Bóg rozmawiał z prorokiem, nazywamy to procesem inspiracji? Czy inspiracja jest stuprocentowa? Jest natchnieniem, gdy Bóg rozmawia z prorokiem, a prorok to zapisuje; czy to jest w stu procentach to, co Bóg chciał spisać? Tak. Bóg przemówił do proroka, Bóg powiedział dokładnie, co miał na myśli, a prorok to zapisał. Kiedy więc cytuję, wydaje mi się, że słyszę od ciebie Psalm 119. Kiedy cytuję Psalm 119, który ciągnie się przez sto wersetów, mówiąc, że Prawo Pańskie jest doskonałe. Czy to mówi o inspirującym procesie, w którym Bóg przemawia do swego ludu? Tak. Czy to mówi o procesie kopiowania przez skrybę? Nie, chodzi o proces inspiracji i musisz oddzielić te procesy. Właściwie na to próbuję zwrócić uwagę. Czy tłumacz może popełnić błąd? Czy ktoś taki jak Erazm może dodać werset do Biblii w XVI wieku? Nie, czy może to zrobić, on to zrobił – 1 Jana 5:7. Zajrzyj do swojej wersji Króla Jakuba. Zatem to, co mówię, trzeba oddzielić proces inspiracji, który jest bezbłędny, czyli w 100%, czyli Słowo Boże, ale kiedy oddaje się je w ręce skrybów, skrybowie popełniają błędy, podobnie jak tłumacze .

Swoją drogą, skąd on wie, że tłumacze popełniają błędy? Jest w tej klasie. Przepraszam, że jestem okropny, ale czy jest tu ktoś, kto ma NLT? OK, jeśli zajrzysz do

NLT, znajdziesz kogoś, kto to przetłumaczył. Pytanie, czy wiesz, że popełniam błędy? Tak, popełniłem już 100 błędów na tych zajęciach. Mówię więc, że byłem jednym z tłumaczy w NLT. Czy popełniam błędy? Tak. Czy Bóg posługuje się wadliwymi procesami? Tak. Czy wykorzystał mój proces? Tak, wykorzystał mnie. Więc tak. [Pytanie ucznia] Ale myślę, że nie rozumiesz sedna sprawy i to właśnie próbuję powiedzieć. To, o czym mówisz, to proces inspiracji. Bóg do proroka, który to spisuje.

Czy reszta z was rozumie, co próbuję tutaj rozróżnić? Przyjdź po zajęciach i możemy o tym porozmawiać, ale tak naprawdę pomijasz dokładnie to, co próbuję tutaj podkreślić. Próbuję tylko sprawić, żebyście to dostrzegli i to jest prawdopodobnie najważniejsza kwestia. To chyba najważniejsza kwestia, o której do tej pory mówiłem.

Oświecenie Ducha Świętego [53:10-55:21]

Teraz użyła słowa inspiracja. Chcę użyć innego słowa. Nie jestem zainspirowany, ok? Nie jestem zainspirowany. Poprosiłem o oświecenie. Innymi słowy, oświecenie to coś innego niż inspiracja. Oświecenie, ona też powiedziała dobrą rzecz: czy prosimy Ducha, aby pomógł nam zrozumieć to słowo? Nazywa się to „iluminacją”. Swoją drogą, czy to może być wadliwe? Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się, że jeden pastor mówił ci jedno, a drugi coś innego? Otrzymasz dwie różne wiadomości. Mówię więc, że trzeba uważać z oświeceniem, ponieważ przechodzi ono przez człowieka. Czy wszyscy słyszą, co powiedziała? Właśnie to próbuję powiedzieć. Proces inspiracji jest bezbłędny, doskonały, a proces przemawiania Boga do proroka, a prorok to zapisuje, jest doskonały. Ale wtedy dzieje się tak, że ta księga jest kopiowana przez 1000 czy 2000 lat i niektórzy skrybowie, wszyscy, których mamy, każdy rękopis, jaki mamy, różni się między rękopisami. Musimy to uporządkować. Bóg użył procesów, które sprawiały problemy, a potem, tak przy okazji, jest tłumaczenie i pojawia się kolejny zestaw problemów z tłumaczeniem między językami. Czy możemy użyć wielu tłumaczeń, aby uzyskać lepsze brzmienie niż kiedykolwiek wcześniej? Ale czy jest bezbłędny w sensie inspiracji? To nie jest ten sam poziom, co proces początkowy, o którym mówią.

Proces inspiracji jest doskonały i dlatego musimy to rozróżnić. Jeśli tego nie

rozróżnisz, jesteś martwym mięsem. Kiedy wyjdiesz i spróbujesz wypowiedzieć każde słowo z tej książki, tutaj nie ma żadnych problemów, dobry uczony rozerwie cię na strzępy. Co to jest, czy jest to problem słowa Bożego, czy też jest to problem tłumaczy NIV? To problem z tłumaczami NIV. Ktoś nie lubi NLT, podrze to i powie, że ta Biblia jest słowem Bożym, a potem otworzy NLT i pokaże ci problem. Możliwe, że Hildebrandt mógł to tam napisać i się pomylił. Chcę więc powiedzieć, że mam wady, więc pracuję, a NLT było tego częścią.

Bóg używa do swoich celów wadliwych procesów i wadliwych ludzi [55:22-58:33]

Przejdźmy więc przez to. Bóg użył wadliwych procesów. Z jego początkową inspiracją procesową nie ma problemu. Opatrzność nie zachowała go doskonale. Te rękopisy są różne, więc Bóg zdecydował się ich nie zachować. Co ci sugeruję, dlaczego tak jest? Ponieważ Bóg nie chciał, żebyśmy czcili księgę, chciał, żebyśmy oddawali cześć jemu samemu. Więc celowo zgubił oryginały, nie mamy żadnego z oryginałów. Nie mamy tego, co napisał Mojżesz. Ale wtedy staje się to ważne. Jeśli Bóg użył wadliwych procesów, aby osiągnąć swoje cele, to może Bóg użyć mnie, wadliwej osoby, aby osiągnąć swoje cele. Tak, i to otwiera drogę do tego, że Bóg posługuje się ludźmi z wadami, aby osiągnąć swoje cele, i że możemy się w to zaangażować. Uważam, że jest bogaty.

Dlatego wzywa nas, abyśmy przestudiowali i rozpracowali pewne rzeczy, a my musimy skupić się na ich znaczeniu. Musimy zatem skupić się na znaczeniu i wpływie, jaki ma to na nasze życie, ponieważ jest to Słowo Boże. Czy jesteśmy w najlepszej sytuacji od 2000 lat? 2000 lat. Czy mamy lepsze teorie tłumaczeń? Czy mamy lepsze rękopisy niż oni mieli przez 2000 lat? Jesteśmy w najlepszej sytuacji od 2, tak, 3000 lat. Ale co w tym ironicznego? Mamy najlepsze tłumaczenia wykonane z najlepszych rękopisów, jakie kiedykolwiek wykonano. Pytanie, czy wasze pokolenie czci tę książkę, czy też nie czci tej książki? Czy widzisz tu ironię? Innymi słowy, sprawa staje się coraz dokładniejsza. Teraz już wiemy, że to nie jest „srebrny żużel”, tylko „glazura”. Mówisz, że wiemy, że jest ona o wiele dokładniejsza, niż to, co rozumiemy, a jednak dla tego

pokolenia Biblia jest wyrzucona za okno.

Tak , to część wiary, więc wraca do 11. rozdziału Listu do Hebrajczyków, wersetu 1 i następnych, a to zasadniczo mówi, że musimy mieć wiarę. Zatem nie chcę porzucić tego i w czym jego komentarze są tak trafne, to to, że nie chcę porzucić tego, że kiedy Bóg przemówił do proroków, oni to spisali, to jest na sto procent. Jeśli to stracisz, jeśli stracisz to, co on sugeruje, jego fundament, będziesz na deskorolce jadącej w dół z prędkością 60 mil na godzinę. Wiesz, że niektórzy z was mogą zostać zranieni. Więc jeśli to odetniesz, będziesz miał duże kłopoty. Jeśli jednak nie znasz się na pisarstwie i problemach z tłumaczeniem, czy możesz mieć kłopoty po drugiej stronie? Ponieważ krytyk może cię zrównać z ziemią, ponieważ może pokazać ci różne rzeczy i, cóż, ma cię.

Ale nie mają nas, ponieważ Bóg dotrzymał swego słowa i teraz jest ono równie dokładne. Więc musisz z tym popracować. Jesteśmy w najlepszej sytuacji od 2000 lat i to jest pocieszające.

4 Procesy od Boga do nas [58:34-59:27]

Oto procesy. Pozwólcie, że przedstawię wam te cztery procesy. Inspiracja jest na 100%? **Inspiracja** , 100%, Słowo Boże bez zarzutu. **Kanonizacja** polega na gromadzeniu w jednym miejscu autorytatywnych ksiąg. Czy mamy książki? W dużej mierze akceptujemy to od Żydów jako ludu Bożego. Kanonizacja to zbiór ksiąg i jesteśmy w tym dobrzy . Czy w przypadku **transmisji** pojawiają się problemy związane z ciągłym kopiowaniem? Mamy setki tysięcy rękopisów, które nie zgadzają się ze sobą i tak właśnie się dzieje. Będziesz miał różne teorie **tłumaczenia** i różnych tłumaczy, a niektórzy z nich będą dobrzy, inni źli. Niektórzy będą czasem dobrzy, innym razem źli. Czy możemy sprawdzić różne tłumaczenia, przeglądając wiele tłumaczeń? A więc to są procesy, którymi Bóg nas obdarzył. I znowu wiecie, co mówię. Chodzi mi o to, że tak właśnie jest. To jest aktualny, historyczny fakt w tym momencie.

Wprowadzenie do Starego Testamentu: krótki rys historyczny [59:27-59:57]

Pozwól mi przeskoczyć i przeskoczmy tutaj. Chciałbym teraz przyjrzeć się Genesis. Aby to zrobić, zanim przejdziemy do pierwszego rozdziału Księgi Rodzaju,

zajmiemy się teraz tekstem Księgi Rodzaju. Księga Rodzaju jest księgą początków i wy ją czytaliście. To, co chcę dzisiaj zrobić, to omówić pierwszy i drugi werset; zrobimy wielki postęp. Pierwszy i drugi werset, Księga Rodzaju 1:1.

9 punktów zwrotnych w Starym Testamencie [59:58-76:08]

Zanim to zrobimy, chcę ująć cały Stary Testament w dziewięciu punktach. Chcę dokonać przeglądu całego Starego Testamentu, a następnie przejdziemy do Księgi Rodzaju w pierwszych dwóch wersetach. A zatem dziewięć kroków do pełnego obrazu: po pierwsze, mamy to, co nazywają pierwotną historią. Czym jest historia pierwotna?

Historia pierwotna to Księga Rodzaju od 1 do 11. To czas przed Abrahamem. Co zatem obejmowałoby? Adam i Ewa, Noe i potop, wieża Babel – to w zasadzie są wielkie rzeczy. Adam i Ewa, Noe i potop, Wieża Babel, to wszystko w pierwszych jedenastu rozdziałach Księgi Rodzaju. Nazywają to historią pierwotną, sprzed Abrahama.

Jaka jest randka Abrahama? 2000 lat p.n.e. Na tych zajęciach nie przepadam za randkami, ale jest około pięciu lub sześciu randek, o których chcę, żebyście wiedzieli w związku z tymi zajęciami. To naprawdę trudne. 2000 lat p.n.e. Abrahama. Nie przeszkadza ci to? 2000 Abrahama. Chcę, żebyście znali tę datę.

Co się wtedy stanie? Następnie mamy okres patriarchów : Abrahama. Abrahamie, tutaj w Gordonie nazywamy go Ojcie Nasz, żeby dać małą reklamę Ojcu *Naszemu Abrahamowi*, Izaak był jego synem. Czy ktoś kiedykolwiek słyszał o „Icchaku Rabinie”? – Icchaku (Izaaku) Rabinie. W dzisiejszym Izraelu jest facet o imieniu Icchak Rabin. *Icchak* oznacza „śmiech”, a wy wymawiacie to Izaak, ale tak naprawdę to Icchak. Oznacza „śmiech”. Zatem Abraham ma syna o imieniu Izaak. Isaac, szczerze mówiąc, jest postacią dość drugorzędną. Jacob jest duży, bo na jakie imię Jacob zostało zmienione? Izrael. A potem co produkuje? 12 plemion. OK, więc mamy Abrahama, Izaaka i Jakuba, skąd pochodzi 12 pokoleń Izraela: Juda, Lewi, Symeon, Efraim, Manasses itd., aż do Józefa. Więc to są patriarchowie.

Po patriarchach udają się do **Egiptu i Exodusu**. Pamiętajcie, że Józef był w Egipcie, bracia i ojciec Jakub przybyli do Egiptu. Przebywają w Egipcie od około 400 lat.

Nie chcę, żebyś znał datę. Kto więc ich wyprowadza z Egiptu? Och, mówisz, że Bóg wyprowadza ich z Egiptu. Tak, w pewnym sensie powoduje plagi i rozdziela Morze Czerwone. Wyprowadza ich ręką Mojżesza. Mojżesz, między 1400 a 1200 rokiem p.n.e. toczy się wielka debata. Nie chcę, żebyście się tego w tym momencie dowiadywali, ponieważ będziemy się o to spierać, kiedy dotrzemy do Księgi Wyjścia. Trwa wielka debata na temat daty ich pojawienia się, czy jest to rok 1400 czy 1200 p.n.e. Nie martw się o to teraz. Exodus jest wielkim aktem odkupienia Starego Testamentu. Co w Nowym Testamencie jest wielkim aktem odkupienia? To Jezus umierający na krzyżu za nasze grzechy. W Starym Testamencie wielkim aktem odkupienia jest Mojżesz, który wyprowadził lud z niewoli egipskiej i udał się na wolność na górę Synaj, aby otrzymać prawo Boże. Zatem Mojżesz jest wybawicielem Starego Testamentu. Nie w taki sam sposób, jak Jezus. Wiesz, że Jezus był Jezusem. Ale Mojżesz był tym, który doprowadził do odkupienia. A po wyjściu z Egiptu blakają się po pustyni przez 40 lat.

Zasiedlenie Kanaanu [Jozue/Sędziowie]. Zdobywają i osiedlają Kanaan w Jozue i Sędziach. Zdobywają Jerycho. Udają się do Aj, Chasor, Gibeon i innych miejsc. Zatem Jozue i Księga Sędziów. W sędziach zapanuje chaos. Próbuje zasiedlić ziemię, czasami to działa, innym razem nie. Czasem powstają sędziowie i biją Madianitów, a Ammonici wracają i biczują ich. Jest to więc swego rodzaju wymiana zdań z sędziami, z pewnymi problemami. Ale tak czy inaczej, przyjmują i osiedlają się w krainie Kanaan.

A potem osiedlają się na chwilę i mówią: „Wiesz, czego potrzebujemy?” Nie mamy lidera. Potrzebujemy króla. Zatem następny okres nazywa się okresem Zjednoczonej **Monarchii**. Co oznacza zjednoczona monarchia? Izrael jest razem, wszystkie 12 pokoleń, 13 pokoleń razem. Kto jest pierwszym królem Izraela? Saul. To naprawdę duży człowiek w kampusie, jest naprawdę duży. Saul jest pierwszym królem. Saul ma pewne problemy, więc David przejmuje kontrolę. Dawid jest mężem według Bożego serca. Zatem David to kolejna randka, o której chcę, żebyś wiedział. To bardzo, bardzo trudne. Dawid 1000 p.n.e. Czym jest Abraham? 2000 p.n.e. Dawid jest czym? 1000 p.n.e. Teraz Dawid ma syna o imieniu *Szelomo*. Mam na myśli Salomona. Jego prawdziwe imię to *Shelomo*, ale wy, niestety, mówicie na niego Solomon. Ale chodzi mi

o to, że kiedy wypowiadam jego imię *Shelomo* , znacie hebrajski, kiedy mówię *Shelomo* , słyszycie to słowo? *Shelo -mo. Shelo -mo* . Tak, *halom* . OK, czy imię Salomona oznacza „*szalom*” ? To znaczy co? Salomon był człowiekiem czego? Pokój. Został nawet nazwany *Szelomo* , miał na imię „pokój”. Co się dzieje z Dawidem i Salomonem, to robią Psalmy i Przysłówia. Dawid pisze Psalmy, Salomon Księgi Przysłów, Salomon także kilka Psalmów, ale kim są Saul, Dawid i Salomon? To są trzej wielcy królowie Zjednoczonej Monarchii Izraela. Rządzili całym narodem, dlatego nazywa się go zjednoczoną monarchią.

Gdy tylko powiem: zjednoczona monarchia, zgadnijcie, co będzie dalej?

Podzielona monarchia . OK, więc dalej mamy podzieloną monarchię. Co stanie się po Saulu, Dawidzie i Salomonie? Salomon pod koniec życia sprzymierzył się z tymi wszystkimi kobietami i upadł. Zasadniczo Bóg rozdziera królestwo na północ i południe. Północ to Izrael, południe to Juda. Dziesięć plemion na północy, para plemion na południu, plus lub minus. Dziesięć plemion na północy zwanych Izraelem i Judą na południu. A potem co? Na północy jest szereg królów, wszyscy będą źli, każdy z nich. Kto jest najwybitniejszy, jakiego znasz? Achab i Izebel. OK, wszyscy królowie północy są źli. Królowie na południu będą mieli kilku dobrych, takich jak Ezechiasz. Kilka dobrych, przeważnie złych, ale było też kilka dobrych.

Problem w tym, że mamy kilku królów na północy i kilku królów na południu. Kto teraz utrzymuje królów w ryzach? Powiesz, że Bóg trzyma wszystko w ryzach. Ale w jaki sposób Bóg utrzymuje królów w ryzach? Jakimi ludźmi Bóg posługuje się, aby utrzymać królów w ryzach? **Prorocy**. Teraz nauczę was ksiąg proroków. OK, oto podsumowanie Księgi Proroków. Zrobię to jednym słowem. Takie jest przesłanie proroków. Jedno słowo: żałujcie. Zadaniem proroka było udać się do króla i co zrobić? Powiedz mu, żeby pokutował. Prorok podszedł i włożył swoją postać w nos króla i powiedział mu, aby pokutował. Co w takim razie robi król? Kto zdobywa proroka czy króla? Znacie Nowy Testament, więc porozmawiajmy o jednym z ostatnich proroków. Udał się do króla, a miał na imię Jan. Jak miał na imię? Jana Chrzciciela, podchodzi do króla i mówi: „Królu, masz tę żonę” i mówi: „Nawróćcie się”. Co mówi król? „No cóż,

nie podoba mi się to, mojej żonie się to nie podoba, więc twoja głowa zniknęła”. I tak Jan Chrzciciel przegrywa. A swoją drogą, czy Jeremiasz zrobił to samo? Kiedy będziecie czytać Księgę Jeremiasza, my skupimy się na najważniejszych wydarzeniach związanych z Jeremiaszem. Jeremiasz mówi to w zasadzie, przychodzi do Boga i mówi: „Tak mówi Pan”. Jeremiasz wychodzi do króla: „tak mówi Pan, nawróćcie się, bo inaczej będziecie wygnani do Babilonu”. Jeremiasz wraca, a Bóg mówi: „tak mówi Pan”. Ale za każdym razem, gdy Jeremiasz mówi: „Nawróćcie się”, co król z nim robi? Zostaje pobity. Więc po chwili mówi: „Boże, kiedy ostatni raz mówiłem, tak mówi Pan, wrzucono mnie na trzy dni do szamba i prawie się w tym utopiłem, a po trzech dniach to nie było już tylko dla wszystkich innych rzeczy, ale niektóre były moje własne. Byłem w szambie. Mówię tylko, że to jest rzeczywistość. To właśnie wydarzyło się w Biblii. Mówię tak: Jeremiasz prawie umarł w tym szambie. Wraca do Boga i mówi: „O Boże, po prostu uwielbiam szambo, zróbmy to jeszcze raz”. Nie, wraca do Boga i mówi: „Hej, może moglibyśmy zrobić trochę waterboardingu lub coś, co byłoby lepsze niż szambo? Przepraszam, pozwól mi się wyprostować. Teraz, OK, wraca do Boga i mówi: „Boże, za każdym razem, gdy mówię w Twoim imieniu, jestem bity”. Wraca do Boga i mówi to bezpośrednio Bogu. Mówi: „To niedobrze, za każdym razem, gdy tam wychodzę i wypowiadam słowo Pańskie, dostaję lanie”. A on narzekał: „Jestem tym po prostu zmęczony”. Czy prorocy byli bici? Tak.

Czy słyszałeś, co przydarzyło się Izajaszowi? Izajasz uciekał przed królem Manassesem. Plotka głosi, że wszedł do środka i ukrył się w zagłębieniu drzewa. Prawidłowy. Znaleźli proroka ukrywającego się na drzewie. Czy wiesz, co zrobili? Wyciągnęli piłę i powiedzieli: „Patrzcie na to”, i przepiłowali jego i drzewo na pół. OK, to jest prorok Izajasz. Mówicie, że wielki prorok Izajasz, który widział Pana i wszystko. Tak, przepiłowany na pół na drzewie, pod którym ukrywał się przed złym królem. To nie jest fajne. Chcę wam tylko powiedzieć, czy prorocy mieli ciężkie życie? Czy mam szacunek dla proroków i czy powinniśmy mieć szacunek dla tych ludzi? Tak, narażali swoje życie.

Zatem prorocy toczą bitwę z królem i kto zwycięża? Próbowałem ci pokazać, że

król wygrywa. Kto jednak ostatecznie zwycięży? Tak, prorok w końcu zwraca się do króla i mówi: „Hej, zadzieraj ze mną, za dwa lata umrzesz”. I zgadnijcie, co się stanie? O, tak, to prawda, kiedy wyruszasz na bitwę, niech cię Pan błogosławi, dobrze dla ciebie, idź na bitwę, tak, idź to zrobić. Bóg mówi, że w bitwie jesteś martwy. Zgadnij, co się stanie? Achab. Bum, strzała, gotowe. OK, więc daj mi już spokój.

Co się dzieje w plemionach północnych? Mamy północne królestwo Izraela i południowe królestwo Judy. Trochę jak w Ameryce; Północ i południe. Królestwo Północne, dziesięć plemion, te dziesięć plemion zostaje uprowadzonych do Asyrii. Gdzie jest Asyria? Jaka jest stolica Asyrii? Niniwa. Kiedy mówię Niniwa, kto przychodzi mi na myśl? Jonasz i wieloryb, oto historia Jonasza i wieloryba. Tak więc udają się do Asyrii w 722 r. p.n.e., do królestwa północnego. Dziesięć plemion z północy zostaje zabranych do Niniwy i rozproszonych po całym świecie. Jak długo te dziesięć plemion było rozproszonych? Czy są rozproszone do dziś? Powiedz mi, gdzie mieszka większość Żydów na tym świecie? Nowy Jork. To jest najszczerza prawda. Gdzie więc mieszka druga połowa z nich? A tak przy okazji, czy w Izraelu czyhają na horyzoncie duże problemy z życiem w Izraelu? Czy zobaczycie, że nie jestem takim wielkim prorokiem, przejdę tutaj. Chcę tylko powiedzieć, czy Izrael będzie miał kłopoty w ciągu najbliższych czterech lat tutaj? Czy są teraz ludzie, którzy opracowują broń? I rzeczywiście, czy właśnie otworzyli elektrownię jądrową w Iranie o mocy 60 watów i czy wkrótce zwiększą jej moc do 1000 megawatów? Już się produkuje. Co to było, że dwa dni temu właśnie to ogłosili? Iran produkuje materiały nuklearne. Pytanie, czy powiedzieli już, że dążą do całkowitego unicestwienia Izraela [ich słowa]? Obawiam się, że zobaczysz to podczas swojej pracy w Gordonie. Zobaczysz, że coś takiego się stanie. Swoją drogą, nie tylko to zmyślam. Jakbym to powiedział, naprawdę interesuję się studiowaniem tych rzeczy i jest naprawdę, naprawdę źle. Nie wiem, przypuszczam, że zobaczysz Boga robiącego rzeczy niesamowite. Czy Bóg pozwoli, aby Jego lud został całkowicie zniszczony? Nie, więc będzie coś spektakularnego. Nie wiem, myślę, że dajcie mi już spokój, to tylko domysły. To wszystko były domysły, rozumiesz to? Ale plemiona północne są rozproszone do dziś?

Czy Biblia mówiła, że plemiona północne zostaną ponownie zebrane? Czy po prawie 3000 latach plemiona żydowskie zostały ponownie zebrane? Biblia przepowiedziała, że zostaną ponownie zebrani i rzeczywiście tak się stało. W 1948 roku trzeba było na to poczekać kilka tysięcy lat. Czy Słowo Boże jest bezbłędne? Czy stanie się to, co powiedział Bóg? I trzeba było czekać 2000 lat. Przy okazji, czy możesz mi opowiedzieć o innym kraju, który był rozproszony przez 2000 lat i powrócił, by znów być krajem? Powiedz mi jeszcze jeden, proszę? Ile krajów to zrobiło? Izrael. Czy ktoś ożywił także martwy język? Ani jednego, z wyjątkiem Izraela.

A co stanie się dalej? Teraz Północne królestwo zostało zabrane Asyrii, 722 p.n.e., południowe królestwo Judy. A co się dzieje z południowym królestwem Judy? Jej stolicą jest Jerozolima. W 586 r. p.n.e. wkraczają Babilończycy i w 586 r. niszczą Pierwszą Świątynię. Kto zbudował tę świątynię? Salomon. Salomon buduje świątynię tuż po roku 1000 p.n.e. W roku 586 wkraczają Babilończycy. Czy całkowicie, absolutnie zrównają świątynię z ziemią? Całkowicie, absolutnie zrównają z ziemią Świątynię. Wyciągają arkę. To morze, to wielkie, ogromne morze z brązu, pocięli je na kawałki i wszystko zostało całkowicie zrównane z ziemią. Udają się na wygnanie do Babilonu. Swoją drogą, kto jedzie do Babilonu? Facet o imieniu, jak miał na imię, który lubił lwy i jaskinie? Daniel, Szadrach, Ezechiel i wszystko, co dzieje się w Babilonie.

A tak przy okazji, czy prorok Jeremiasz powiedział im, że udają się do Babilonu? Czy Jeremiasz powiedział im również, że będą tam tylko 70 lat? I zgadnijcie, co się stanie? Po 70 latach w Babilonie wracają, powrót. Ezra, Nehemiasz i Estera, a także historie o wielkim powrocie. Żydzi zostali uwolnieni z Babilonu i powrócili do ziemi. Nehemiasz buduje mury, a niektórzy z nich budują Drugą Świątynię. Dlaczego Druga Świątynia jest ważna? Pierwsza Świątynia zostaje zniszczona, Druga Świątynia zostaje zbudowana. Dlaczego Druga Świątynia jest tak ważna? Kto wchodzi do Drugiej Świątyni? Jezus. To jest Świątynia, ci goście są zaangażowani w budowę Drugiej Świątyni. Jezus przyjdzie do tego, zniszczy tę świątynię i za ile dni? Trzy dni on to podniesie, to jest Jezus. Wreszcie Malachiasz, około roku 400 p.n.e., kończy Stary Testament w roku 400 p.n.e

Co dzieje się z Jezusem pomiędzy rokiem 400 p.n.e. a zerem? Tak, wtedy spisano Apokryfy. Jeśli więc chcesz dowiedzieć się, co wydarzyło się w ciągu tych 400 lat, przeczytaj coś na przykład 1 i 2 Księgę Machabejską, opowiadają one historię tego okresu. Ale Stary Testament kończy się wraz z Malachiaszem 400 r. p.n.e

A ty mówisz, Hildebrandt, co musimy wiedzieć na temat tego kursu? To naprawdę trudne; co musisz wiedzieć, jak dotąd trzy daty. Trzy daty: Abraham 2000 p.n.e., Dawid 1000 p.n.e., Malachiasz 400 p.n.e. Czy to trudne? 2000, 1000, 400 p.n.e., co daje pewnego rodzaju ramy dla Starego Testamentu.

Stworzenie [76:09-79:30]

Zatem pozwólcie, że teraz poruszę inną kwestię związaną ze stworzeniem. Stworzenie i co z tego? Czy ma znaczenie, czy świat został stworzony, czy też cała rzecz jest po prostu procesem ewolucji? Czy ma znaczenie, czy świat został stworzony, czy dopiero wyewoluował? Czy to robi różnicę? Odpowiedź brzmi: tak, to wielka rzecz.

Czy Bóg mógł wykorzystać procesy ewolucyjne do osiągnięcia swoich celów? Tak, mógł. Czy będzie wielka debata? Czy znasz ludzi, którzy są kreacjonistami i mówią, że Bóg stworzył wham-bam i wszystko zostało stworzone tak, jak było? Czy inni ludzie sugerują bardziej ewolucyjne procesy, tak jak ja patrzę na niektórych z was, niektórzy mają niebieskie oczy, niektórzy mają brązowe oczy, niektórzy z was mają inny kolor. Pytanie, czy to się rozwinęło z biegiem czasu, na przykład różne kolory oczu? Na ile ewolucji pozwalasz? Czy są chrześcijanie, którzy wierzą, że Bóg stworzył, ale wykorzystali ewolucję jako proces w wielkim stylu? Tak, niektórzy idą tą drogą. Innych ludzi jest więcej, wiesz, Bóg stworzył, stworzył, stworzył i to było to, i stało się to w pewnym sensie. Tak więc właściwie doszło do tej wielkiej debaty w kościele chrześcijańskim. A tak przy okazji, czy w ogóle prowadzimy tutaj, w Gordon College, debatę na temat tego, jak bardzo i jak skalować procesy ewolucyjne w niektórych z tych dyskusji lub poza nimi?

Jak to wpływa na Twój weltanschauung? Jak to wpływa na Twój światopogląd? Podoba mi się to słowo weltanschauung. To niemieckie słowo oznaczające

„światopogląd”. Czy postrzeganie siebie jako stworzonego na obraz Boga bardzo różni się od stwierdzenia „Właśnie wyewoluowałem z małp”. Mam na myśli, że to wpływa na twój światopogląd. Dlaczego Biblia nie mogła mówić o procesach ewolucyjnych?

Procesy ewolucyjne, kiedy w ogóle o tym mówiono? To było w XIX wieku, prawda? Jak ten facet ma na imię? Tak, Karolu Darwinie. Innymi słowy, chcę powiedzieć, że w Biblii nie ma żadnego procesu ewolucyjnego, ponieważ oni nie mieli o tym pojęcia. Powstały one w XIX i XX wieku. Tak, możliwe, że Bóg powiedział im więcej rzeczy, niż wiemy obecnie. Jedyne, co mamy, to Biblia. Bóg mógł pokazać Mojżeszowi znacznie więcej. Muszę się przejść tutaj. Bóg postępuje z Mojżeszem. Czy Bóg rozmawiał z Mojżeszem twarzą w twarz? I Bóg mówi Mojżeszowi: OK, pierwszego dnia to zrobiłem.

Zastanawiam się, czy odtworzył wideo 3D i czy Bóg powiedział: „OK, spójrz na tego Mojżesza, to właśnie zrobiłem. Uchwyciliśmy to na ekranie.” Teraz rozumiesz, że to wszystko wymyśliłem, ale mówię, że to, co on przedstawia, jest naprawdę dobre. Czy to możliwe, że Mojżesz wiedział więcej, niż pokazał mu Bóg? Więcej niż to, co zapisał? Postawiłbym na to mój dom, tak. Ale teraz nie wiem, co mu pokazał i jak to zrobił, ale to naprawdę słuszna uwaga.

Wiek Ziemi [79:30-80:25]

Ile lat ma według Biblii Ziemia? To naprawdę ważne pytanie. Przeczytaliście już Księgę Rodzaju od 1 do 11. Ile lat według Biblii ma Ziemia? Czy ktoś ma na ten temat werset? Podaj mi proszę jeden werset? Przepraszam, to jest quiz. Czy czytałeś Księgę Rodzaju od 1 do 11? Ile lat według Biblii ma Ziemia? Mówi, że siedem dni to dobra odpowiedź. Czy Biblia mówi ci, ile lat ma Ziemia? Czy jest jakiś werset w całej Biblii, który ci to mówi? Zero, to nie występuje. Czy na podstawie Biblii wiemy, ile lat ma ziemia? Nie wiemy tego. Biblia nie mówi. Swoją drogą, czy to bardzo ważne wyznanie? W całej Biblii nie ma wersetu mówiącego, ile lat ma ziemia. To bardzo ważny punkt, aby zejść na dół.

Rodzaju 1:1 i 1:2 [80:26-81:38]

Następnym razem chciałbym przejrzeć i przyjrzeć się powiązaniu Księgi Rodzaju 1:1 z Księgą Rodzaju 1:2. „Na początku Bóg stworzył” co? – „niebiosów i ziemię. A

ziemia była” co? – „bezkształtna i pusta, a ciemność panowała nad głębiną”. Jaki jest związek Księgi Rodzaju 1:1 z Księgą Rodzaju 1:2? Przyjrzymy się trzem różnym sposobom poradzenia sobie z tym, a następnie omówimy implikacje dla dinozaurów, Szatana i Wielkiej Stopy. A teraz Biblerobik. Wszyscy w górę. Musimy dokończyć dla was Biblię, więc omówimy to tutaj kilka razy.

Przepisane przez Brittney Mattioli
Szorstki pod redakcją Teda Hildebrandta